

Ciljni raziskovalni program »NAŠA HRANA, PODEŽELJE IN NARAVNI VIRI«
NAČRTOVANJE TEHNOLOGIJ IN PRESOJA KAKOVOSTI IZVAJANJA DEL V GOZDOVIH V
PODPORO BIOGOSPODARSTVU

FORMALNI POGOJ ZA KAKOVOSTNO IZVEDBO DEL

Pregled določb povezanih z izvajanjem del v gozdovih

Avtorji: Darja Stare, Amina Gačo, Matjaž Dovečar

Ljubljana, 2023

Šifra projekta: V4-2209

Naslov projekta: NAČRTOVANJE TEHNOLOGIJ IN PRESOJA KAKOVOSTI IZVAJANJA DEL V GOZDOVIH V PODPORO BIOGOSPODARSTVU
(angl. Planning of technologies and quality assessment of forest operations in support of the bio-economy)

Vodilna RO: Gozdarski inštitut Slovenije

Vodja projekta: dr. Nike Krajnc

Naslov dokumenta: Formalni pogoj za kakovostno izvedbo del

Delovni sklop: Ocena kakovosti pri izvajanju del v gozdovih (DS4)

Delovna naloga: Formalni pogoj za kakovostno izvedbo del (DS4.1)

Avtorji dokumenta: Darja Stare, Amina Gačo, Matjaž Dovečar

Ključne besede: Gozdarstvo, izvajanje del v gozdovih, predpisi in zahteve, ocena kakovosti

Keywords: Forestry, working in forests, regulations and requirements, quality assessment

Sofinancerji: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

Vsebina

1	Uvod.....	4
2	Pregled dokumentov povezanih z izvajanjem del v gozdovih	6
	Glavne določbe v zvezi z izvajanjem del v gozdovih	8
	2.1.1 Področje dela	9
	2.1.2 Področje zahtev in zahteve.....	9
3	Pregled določb.....	10
4	Primeri iz tujine	24
5	Viri.....	27

1 Uvod

Gospodarjenje z gozdovi v Sloveniji ureja Zakon o gozdovih (1993) ter drugi podrejeni predpisi. Prav tako je izvajanje del v gozdovih urejeno z različnimi zakoni in podzakonskimi akti, in sicer v okviru gozdarske zakonodaje in okoljevarstvenih predpisov, kot tudi splošne zakonodaje o delu, varnosti in zdravju pri delu in drugimi relevantnimi akti. Ključni pravni akti so:

Zakon o gozdovih (1993): To je osnovni zakon, ki ureja gospodarjenje z gozdovi v Sloveniji: varstvo, gojenje, izkoriščanje, rabo ter razpolaganje z gozdovi. V njem so tudi določbe, ki se nanašajo na načine izvajanja in opravljanja del v gozdovih.

Zakon o urejanju prostora (2021): Ta zakon ureja postopke prostorskega načrtovanja, vključno z umeščanjem infrastrukture in drugih objektov v gozdovih. Za večje posege v prostor je pogosto potrebno pridobiti prostorsko soglasje ali odločbo o prostorskem izvedbenem načrtu.

Zakon o varstvu okolja (2022): Ta zakon ureja varstvo okolja pred obremenjevanjem kot temeljni pogoj za trajnostni razvoj in v tem okviru določa temeljna načela varstva okolja, ukrepe varstva okolja, spremljanje stanja okolja in informacije o okolju, ekonomske in finančne instrumente varstva okolja, javne službe varstva okolja in druga z varstvom okolja povezana vprašanja.

Zakon o delovnih razmerjih (2013): Ta zakon vsebuje določbe o delovnih razmerjih, ki se nanašajo na delo v gozdovih. Zagotavlja pravice in obveznosti delavcev ter delodajalcev.

Podzakonski akti: Poleg zgoraj navedenih zakonov se izvajanje del v gozdovih podrobneje ureja tudi z različnimi podzakonskimi akti, kot so uredbami, pravilniki in drugimi predpisi. Ti predpisi lahko določajo pogoje za izvajanje določenih vrst del, načine gospodarjenja z gozdovi, varstvo narave, varnost pri delu in druge pomembne vidike.

Za izvedbo del ne obstajajo enotna merila, s pomočjo katerih bi lahko vrednotili **kakovost** same izvedbe del. Vrednotenje kakovosti izvedbe del v gozdovih je pomembno za zagotavljanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, ohranjanje narave in okoljske trajnosti (tla, produktivnost rastišča, biotska raznovrstnost, voda, bilanca ogljika, podnebni vplivi), družbene odgovornosti (estetika, rekreacija in ohranjanje kulturnih in zgodovinskih vrednot) in varnosti pri delu.

Merila, ki se lahko uporabljajo za vrednotenje kakovosti izvedbe del v gozdovih:

1. **Skladnost s predpisi:** Dela v gozdovih morajo biti izvedena v skladu z veljavno zakonodajo, pravilniki, standardi in drugimi predpisi, ki urejajo gozdarsko dejavnost, varstvo narave ter varnost pri delu.
2. **Ohranjanje narave in ekosistemov:** Dela morajo upoštevati načela trajnostnega gospodarjenja z gozdovi (nacionalna opredelitev in trajnostnima merila za gozdove iz člena 29(6) Direktive (EU) 2018/2001) in prispevati k ohranjanju narave ter biotske

raznovernosti. Pri izvajanju del je treba zmanjšati vpliv na ekosisteme, habitatne tipe, vodne vire in ogrožene vrste ter si prizadevati za ukrepe, ki pripomorejo k blažitvi in prilagajanju podnebnim spremembam.

3. Varstvo tal: Dela morajo upoštevati načela zaščite tal pred erozijo, onesnaženjem in drugimi negativnimi vplivi. Izvajati je treba ustrezne ukrepe za ohranjanje kakovosti tal.
4. Kakovost lesa: Kadar je glavni cilj dela pridobivanje lesa, je pomembno: izbor dreves za posek, varen posek in spravilo lesa ter preprečevanje poškodb lesa med transportom.
5. Varnost pri delu: Izvajanje del v gozdovih mora potekati ob upoštevanju varnostnih standardov. To vključuje pravilno uporabo osebne varovalne opreme, izvajanje varnostnih postopkov ter preprečevanje poškodb pri delu.
6. Ekonomska učinkovitost: Dela morajo biti izvedena na način, ki omogoča gospodarsko uspešnost: učinkovito izkoriščanje virov ter optimizacija stroškov.
7. Rekreatijske in kulturne vrednote: Če se dela izvajajo na območjih, ki imajo rekreacijski ali kulturni pomen, je pomembno ohranjati te vrednote ter zagotoviti, da dela ne vplivajo negativno na te vidike.
8. Kakovost storitev: Strokovnost, natančnost in zadovoljstvo strank.

2 Pregled dokumentov povezanih z izvajanjem del v gozdovih

Raven	Sektor	Dokument	Tip dokumenta	Leto
Nacionalna	Gozdarstvo	Zakon o gozdovih <i>Forest Act</i>	Zakon	1993
Nacionalna	Okolje	Zakon o varstvu okolja ZVO-1 <i>Environmental Protection Act</i>	Zakon	2004
Nacionalna	Okolje	Celovita presoja vplivov na okolje	Upravni postopek	
Nacionalna	Okolje	Zakon o varstvu okolja ZVO-2 <i>Environmental Protection Act</i>	Zakon	2022
Nacionalna	Prostor	Zakon o prostorskem načrtovanju <i>Spatial Planning Act</i>	Zakon	2007
Nacionalna	Gozdarstvo	Pravilnik o varstvu gozdov <i>Rules on forest protection</i>	Pravilnik	2009
Nacionalna	Gozdarstvo	Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdno lesnih sortimentov <i>Rules on felling, managing wood residues, harvesting and stacking of timber assortments</i>	Pravilnik	1994
Nacionalna	Gozdarstvo	Pravilnik o gozdnih prometnicah <i>Rules on forest traffic routes</i>	Pravilnik	2009
Nacionalna	Gozdarstvo	Pravilnik o minimalnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci del v gozdovih <i>Rules on the minimum conditions to be met by the executors of works in forests</i>	Pravilnik	1994
Nacionalna	Okolje	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 <i>National Environment Protection Programme with programmes of measures until 2030</i>	Program	2020
Nacionalna	Gozdarstvo	Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo: POROČILO ZA LETO 2022	Poročilo	2023
EU	Gozdarstvo	Nova strategija EU za gozdove do leta 2030 <i>New EU Forest Strategy for 2030</i>	Strategija	2021
EU	Gozdarstvo	Akcijski načrt za izvedbo Evropske gozdarske strategije do leta 2020 <i>Action Plan for implementation of the EU Forest Strategy to 2020</i>	Akcijski načrt	2015

Mednarodna	Okolje	Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 <i>The 2030 Agenda for Sustainable Development</i>	Agenda	2016
Mednarodna	Gozdarstvo	FSC standard trajnostnega gospodarjenja z gozdovi <i>FSC standards for sustainable forest management</i>	Standard	2015
Mednarodna	Gozdarstvo	PEFC slovenska shema za certifikacijo gozdov <i>PEFC Slovenian standard for forest certification</i>	Standard	2012
EU	Gozdarstvo	Uredba EU o krčenju gozdov (EUDR) <i>EU Deforestation Regulation (EUDR)</i>	Uredba	2023
EU	Okolje	EU Taksonomija UREDBA (EU) 2020/852 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 <i>EU Taxonomy REGULATION (EU) 2020/852 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 18 June 2020 on the establishment of a framework to facilitate sustainable investment, and amending Regulation (EU) 2019/2088</i>	Uredba	2020

Glavne določbe v zvezi z izvajanjem del v gozdovih

ZAKON O GOZDOVIH

- Poglavje III GOSPODARJENJE Z GOZDOVI, zlasti členi 17, 18, 19, 26, 27, 28, 30, 31, 35, ter členi 37-42 vezano na gozdne prometnice

PRAVILNIK O IZVAJANJU SEČNJE, RAVNANJU S SEČNIMI OSTANKI, SPRAVILU IN ZLAGANJU GOZDNIH LESNIH SORTIMENTOV

- Celotno poglavje 2 SEČNJA DREVJA, IZDELAVA IN SPRAVILO GOZDNIH LESNIH SORTIMENTOV IN UREDITEV SEČIŠČA

PRAVILNIK O VARSTVU GOZDOV

- Člen 3 - ohranjanje biotskega ravnovesja
- Člen 10 - izvajanje del v gozdu v času, na način in s pripomočki, ki najmanj ogrožajo gozdni ekosistem
- Člen 23 - ukrepi za preprečevanje pojava in širjenja škodljivih organizmov
- Člen 26 - ukrepi za zatiranje škodljivih organizmov oziroma podlubnikov
- Člen 27 - roki za izvedbo ukrepov za zatiranje podlubnikov
- Člen 29 - spremljanje pojava in zatiranje podlubnikov na skladiščih in začasnih skladiščih gozdnih lesnih sortimentov
- Člen 34 - posegi, ki gozd razvrednotijo

LETNA POROČILA O DELU GOZDARSKE INŠPEKCIJE - INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO, LOVSTVO IN RIBIŠTVO

(<https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/inspektorat-za-kmetijstvo-gozdarstvo-lovstvo-in-ribistvo/o-inspektoratu/>)

Poglavje »Nadzor izvajalcev glede izpolnjevanja pogojev za opravljanje del v gozdovih«

PRAVILNIK O GOZDNIH PROMETNICAH

- Člen 28 - pogoji gradnje ali priprave gozdnih vlak
- Člen 29 - vzdrževanje gozdnih vlak
- Člen 30 - uporaba gozdnih vlak

!! Trenutno se pripravlja sprememba Pravilnika o gozdnih prometnicah!!

2.1.1 Področje dela

- Sečnja: z motorno žago in strojna sečnja
- Spravilo: s traktorjem in žičniško spravilo
- Prevoz lesa
- Gojitvena dela
- Varstvena dela
- Izdelava sekancev
- Gozdno gradbeništvo
- Upravljanje z divjadjo

2.1.2 Področje zahtev in zahteve

- ekonomske/gospodarske
 - obseg del in cilj
 - skladnost s predpisi
 - krožno biogospodarstvo
 - načrtovanje gospodarjenja z gozdom v skladu ohranjanja narave
- socialne/družbene
 - estetika
 - rekreacija
 - ohranjanje vrednot
- okoljske
 - trajnost gozda
 - odpornost gozda
 - prilagajanje podnebnim spremembam
 - varstvo okolja
 - ohranjanje narave
 - varstvo voda
 - varstvo vod in mokrišč
 - vezava ogljika
 - ohranjanje ogljika
 - ohranjanje mrtve biomase
 - preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja
 - krožno biogospodarstvo
 - ohranjanje biotske raznovrstnosti
 - načrtovanje gospodarjenja z gozdom v skladu ohranjanja narave

3 Pregled določb

DOKUMENT	POGLAVJE/ ČLEN	PODROČJE DELA	PODROČJE ZAHTEV	GLAVNE ZAHTEVE	MERILO ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI
Zakon o gozdovih	III Gospodarjenje z gozdovi 17. člen	Gojitvena dela	Ekonomske/ gospodarske	Obseg del	Upoštevani roki za izvedbo
	III Gospodarjenje z gozdovi 17. člen	Sečnja	Ekonomske/ gospodarske	Obseg del	Upoštevani roki za izvedbo Upoštevana količina in struktura dreves Upoštevane meje gozda Urejeni sečni ostanki Zloženi GLS
	III Gospodarjenje z gozdovi 17. člen	Sečnja	Okoljske	Varstvo okolja Ohranjanje narave	Ustrezen letni čas Odstranjene posledice poškodb tal
	III Gospodarjenje z gozdovi 17.a člen	Sečnja	Ekonomske/ gospodarske	Obseg del	Upoštevane meje gozda Urejeno sečišče
	III Gospodarjenje z gozdovi 17.b in c člen	Prevoz lesa	Ekonomske/ gospodarske	Obseg del	Knjigovodska listina
	III Gospodarjenje z gozdovi 19. člen	Sečnja in spravilo	Ekonomske/ gospodarske	Skladnost s predpisi	Izpolnjevanje minimalnih pogojev za opravljanje del v gozdovih
	III Gospodarjenje z gozdovi 29. člen	Varstvena dela	Okoljske	Trajnost gozda Odpornost gozda Varstvo okolja Ohranjanje narave	Upoštevani predpisani načini izvajanja del

DOKUMENT	POGLAVJE/ ČLEN	PODROČJE DELA	PODROČJE ZAHTEV	GLAVNE ZAHTEVE	MERILO ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI
	III Gospodarjenje z gozdovi 37. člen	Gozdno gradbeništvo	Okoljske	Trajnost gozda Varstvo okolja Ohranjanje narave	Upoštevanje tehnični, gospodarski in ekološki pogoji gozdnih tal
Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, pravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov	2. Sečnja drevja, izdelava in spravilo gozdnih lesnih sortimentov in ureditev sečišča 4. člen	Sečnja	Okoljske	Varstvo okolja Ohranjanje narave	Sečnja zunaj vegetacijske dobe oziroma v času, ko se najmanj vznemirjajo prosto živeče živali
	5. člen	Sečnja	Okoljske	Varstvo okolja Ohranjanje narave	Ustrezna višina panja
	6. člen	Sečnja	Socialne/družbene Okoljske	Estetika Varstvo okolja Ohranjanje narave	Poškodovanost sosednjih dreves in pomladka Obvisela in polpodrta drevesa
	7. člen	Sečnja in spravilo	Okoljske Ekonomске/ gospodarske	Trajnost gozda Varstvo okolja Ohranjanje narave Obseg del	Spravilna sredstva in tehnologije prilagojene naravnim razmeram
	7. člen	Sečnja in spravilo	Okoljske	Trajnost gozda Odpornost gozda Varstvo okolja Ohranjanje narave Varstvo voda	Sanirane poškodbe na pomladku in drevju ter odpraljene poškodbe na gozdnih tleh ter gozdnih vlakih, poteh, stezah in cestah Zpostavljen čim ugodnejši režim odtoka vode
	7. člen	Spravilo	Okoljske	Varstvo okolja	Vlačenje in prevažanje GLS po gozdnih vlakih oziroma poteh

DOKUMENT	POGLAVJE/ ČLEN	PODROČJE DELA	PODROČJE ZAHTEV	GLAVNE ZAHTEVE	MERILO ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI
				Ohranjanje narave Varstvo voda	Odpravljene poškodbe cestišča
	10. člen	Sečnja in spravilo	Okoljske	Trajnost gozda Odpornost gozda Varstvo okolja Ohranjanje narave Varstvo voda	Urejeno sečišče skladno z roki: • posekana vsa drevesa, ki so bila pri sečnji ali spravilu močnejše poškodovana; • iz gozda spravljene vsi GLS; • veje in vrhači iglavcev razžagani in zloženi na kupe oziroma v primeru strojne sečnje založeni tudi v sečne poti ali v primeru uporabe procesorske glave na dvigalu žičnice, zloženi na kupe tudi ob kamionski cesti; • pri redčenju ali panjevski sečnji debelejšje veje listavcev razžagane in razprostrte po gozdnih tleh; • pri pomladitvenih sečnjah sečni ostanki zloženi tako, da ne ovirajo razvoja mladja; • pri končnem poseku za umetno obnovo sečni ostanki primerno razžagani in zloženi v redi ali kupe tako, da je površina pripravljena za sajenje; • odpravljene poškodbe na gozdnih tleh in gozdnih vlakih, ki predstavljajo nevarnost za pričetek erozije, in če so odstranjeni vsi sečni ostanki iz strug potokov in hudournikov; • sečni ostanki odstranjeni z gozdnih poti in prometnic, z mejnikov, iz kaluž in vodnih izvirov ter s kmetijskih zemljišč in z zunanjih gozdnih robov; • odstranjeni vsi nelesni odpadki, ki so nastali pri opravljanju del

DOKUMENT	POGLAVJE/ ČLEN	PODROČJE DELA	PODROČJE ZAHTEV	GLAVNE ZAHTEVE	MERILO ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI
Pravilnik o varstvu gozdov	3. člen	Sečnja in spravilo / Gojitvena dela	Okoljske	Ohranjanje narave Varstvo okolja	Ohranjanje biotskega ravnovesja: • naravna sestava drevesnih vrst • uravnoteženo razmerje med razvojnimi fazami gozdov in debelinske strukture gozda; • puščanje odmrlega lesa; • vzdrževanje in izboljšanje življenjskega okolja prostoživečih živali; • usklajeno razmerje med gozdom in divjadjo; izvajanje del v času, na način in s pripomočki, ki najmanj ogrožajo gozdni ekosistem
	9. člen	Sečnja in spravilo / Gojitvena dela / Upravljanje z divjadjo / Varstvena dela	Okoljske	Ohranjanje narave Varstvo okolja Trajnost gozdov	Usklajeno razmerje med gozdom in divjadjo • ocena na podlagi rezultatov popisa poškodovanosti gozdnega mladja zaradi objedanja rastlinojede parkljaste divjadi • zaščita mladovja pred poškodbami (individualno s premazi, koli, tulci ali z mrežo; skupinsko z ograjo) izvajanje odstrela (na podlagi lovsko upravljavskih načrtov)
	23. člen	Gojitvena dela / Sečnja in spravilo / Varstvena dela	Okoljske	Ohranjanje narave Varstvo okolja Trajnost gozdov	Preprečevanje pojava in širjenja škodljivih organizmov: • prednost naravni obnovi in rastišču prilagojenim drevesnim vrstam; • ustrezno ravnanje z vejami in vrhači posekanih iglavcev, ki niso napadeni s škodljivimi organizmi • opravljanje sečnje zunaj vegetacijske dobe; • sanitarna sečnja kakor hitro je mogoče; • odkrivanje žarišč škodljivih organizmov in obveščanje javne gozdarske službe; • beljenje ali predelava skladiščenih GLS smreke, jelke, bora in bresta;

DOKUMENT	POGLAVJE/ ČLEN	PODROČJE DELA	PODROČJE ZAHTEV	GLAVNE ZAHTEVE	MERILO ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI
					• uporaba fitofarmacevtskih sredstev za preprečevanje naselitve trohnoberžev (Heterobasidion spp.) v panje iglavcev v skladu z gozdnogojitvenim načrtom; • načrtno odkrivanje tujerodnih in invazivnih škodljivih organizmov.
	23. člen	Sečnja in spravilo	Okoljske	Ohranjanje narave	Upoštevanji roki za izvedbo: v primeru poletne sečnje iglavcev v obdobju od 1. aprila do 31. oktobra morajo lastniki gozdov urediti sečišče skladno s predpisi, ki urejajo izvajanje sečnje, v roku enega meseca po začetku sečnje
	26. člen	Sečnja in spravilo Varstvena dela	Okoljske	Ohranjanje narave Varstvo okolja Trajnost gozdov	Zatiralni ukrepi za podlubnike s sanitarno sečnjo in izdelavo lubadark ter uničenjem podlubnikov na drugem napadenem materialu.
	26. člen	Varstvena dela	Okoljske	Ohranjanje narave Varstvo okolja Trajnost gozdov	Zatiralni ukrepi za podlubnike s pastmi in nastavami, če se gostota populacije podlubnikov povečuje oziroma je populacija prenamnožena.
	27. člen	Sečnja in spravilo	Okoljske	Ohranjanje narave	Upoštevanji roki za izvedbo: ukrepi za zatiranje podlubnikov morajo biti izvedeni najpozneje v 21 dneh po odkritju žarišča podlubnikov
	29. člen	Spravilo Varstvena dela	Okoljske	Ohranjanje narave	Spremljanje pojava in zatiranje podlubnikov na skladiščih in začasnih skladiščih GLS: • prednostna predelava sortimentov iglavcev ter spremljanje gostote populacij podlubnikov s pastmi; • začasna skladišča GLS svežih neolupljenih iglavcev od sestojev z iglavci oddaljena vsaj 100 metrov; • nameščene pasti s feromonskimi pripravki

DOKUMENT	POGLAVJE/ ČLEN	PODROČJE DELA	PODROČJE ZAHTEV	GLAVNE ZAHTEVE	MERILO ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI
	34. člen	Sečnja in spravilo	Okoljske Socialne/družbene	Ohranjanje narave Varstvo okolja Varstvo voda Estetika Rekreacija	Posegi, ki gozd razvrednotijo: zmanjšanje površine, spremenjen vodni režim, ranljivost za ujme
Pravilnik o minimalnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci del v gozdovih	2. člen in 4. člen	Vsa dela v gozdu	Ekonomske/ gospodarske	Skladnost s predpisi	Za opravljanje del v gozdovih je potrebno zadostiti pogojem o strokovni usposobljenosti in pogojem za varno delo. - Izvajalci, ki opravljajo dela v gozdu morajo zagotoviti, da načrtovanje, vodenje in nadziranje del opravljajo delavci, ki imajo najmanj izobrazbo podravni 6/1 in eno leto delovnih izkušenj pri delih v gozdu. - Izvajalci, ki opravljajo več zaporednih faz s področja izkoriščanja gozdov, morajo zagotoviti, da načrtovanje, vodenje in nadziranje del opravljajo delavci, ki imajo najmanj 5. raven izobrazbe s področja gozdarstva in najmanj eno leto delovnih izkušenj pri delih v gozdu. Izvajalci, ki opravljajo posamezne faze del v gozdovih, morajo zagotoviti, da vodenje del opravljajo delavci, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje teh del ter imajo najmanj tri leta delovnih izkušenj pri delih v gozdu.
	7. člen	Vsa dela v gozdu	Ekonomske/ gospodarske	Skladnost s predpisi	Izvajalec mora imeti organizirano varnost in zdravje pri delu v skladu s predpisi o varstvu pri delu.
Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)	PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE	Vsa dela v gozdu	Ekonomske/ gospodarske	Skladnost s predpisi Varstvo okolja	Okoljsko poročilo ustrezne kvalitete

DOKUMENT	POGLAVJE/ ČLEN	PODROČJE DELA	PODROČJE ZAHTEV	GLAVNE ZAHTEVE	MERILO ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI
Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja – ZVO-1A (Uradni list RS, št. 20/06)	52. člen (celovita presoja vplivov na okolje za gozdnogospodarske načrte gozdnogospodarskih enot)		Okoljske		
Letno poročilo o delu IRSKGLR 2022	Nadzor izvajalcev glede izpolnjevanja pogojev za opravljanje del v gozdovih	Vsa dela v gozdu	Ekonomske/ gospodarske	Skladnost s predpisi	Dokazovanje usposobljenosti izvajalcev del v gozdovih s predložitvijo zahtevane dokumentacije; Knjigovodske listine za spremljanje sledljivosti
Priloga k Delegirani uredbi komisije (EU) o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 – Annex 2	Priloga II –1.1 Pogozdovanje	Gojenje gozdov, sečnja Druge gozdarske dejavnosti	Ekonomske/ okoljske	Ohranjanje ogljika Varstvo narave, ohranjanje mrtve biomase Prilagajanje podnebnim spremembam Prepričevanje in nadzorovanje onesnaževanja, Varstvo voda	• Ohranjanje dobrega stanja habitatov in vrst, • Ohranjanje značilnih vrst v habitatih, • Izključevanje uporabe invazivnih in tujerodnih vrst, • Zagotavljanje ohranjanja in izboljšanja fizikalne, kemijske in biološke kakovosti tal, • Zagotavljanje raznovrstnosti povezanih habitatov in vrst, • Zagotavljanje raznovrstnosti struktur sestoja ter ohranjanje ali povečanje sestojev v zreli fazi in mrtvega gozda
	Priloga II- 1.2 Sanacija in obnova gozdov, vključno s ponovnim pogozdovanjem in naravnim	Vsa dela v gozdu	Ekonomske/ gospodarske Okoljske	Ohranjanje narave Varstvo okolja, trajnost gozdov Ohranjanje biotske raznovrstnosti,	• Ohranjanje dobrega stanja habitatov in vrst, ohranjanje značilnih vrst v habitatih, • Izključevanje uporabe invazivnih in tujerodnih vrst, • Zagotavljanje ohranjanja in izboljšanja fizikalne, kemijske in biološke kakovosti tal,

DOKUMENT	POGLAVJE/ ČLEN	PODROČJE DELA	PODROČJE ZAHTEV	GLAVNE ZAHTEVE	MERILO ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI
	obnavljanjem gozda po ekstremnem dogodku				• Zagotavljanje raznovrstnosti povezanih habitatov in vrst, • Zagotavljanje raznovrstnosti struktur sestoja ter ohranjanje ali povečanje sestojev v zreli fazi in mrtvega gozda
	Priloga II - 1.3. Gospodarjenje z gozdovi	Vsa dela v gozdu	Socialne/družbene Okoljske Ekonomске/ gospodarske	Ohranjanje narave Prilagajanje podnebnim spremembam Varstvo vodnih virov	• Trajnostno gospodarjenje z gozdovi, • Ohranjanje biotske raznovrstnosti, • Produktivnosti, • Sposobnosti obnavljanja in vitalnosti
	Priloga II, 1.4 Ohranitveno gozdarstvo	Gojenje gozdov Sečnja Druge gozdarske dejavnosti	Socialne/družbene Okoljske Ekonomске/ gospodarske	Ohranjanje narave Varstvo okolja Trajnost gozdov Ohranjanje biotske raznovrstnosti	• Ohranjanje dobrega stanja habitatov in vrst, ohranjanje značilnih vrst v habitatih • Zagotavljanje raznovrstnosti povezanih habitatov in vrst • Trajnostno gospodarjenje z gozdovi • Prehod na krožno biogospodarstvo • Gozdnogojitvene spremembe • Prepričevanje onesnaževanja
Priloga k Delegirani uredbi komisije (EU) o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 – Annex 1	Priloga 1, 1.1 Pogozdovanje	Gojenje gozdov Sečnja Druge gozdarske dejavnosti	Socialne/družbene Okoljske Ekonomске/ gospodarske	Ohranjanje narave Varstvo okolja Trajnost gozdov Ohranjanje biotske raznovrstnosti	• Zagotovitev ohranitve ali dolgoročnega povečanja ravni ogljika in ponorov v gozdu • Gozdarska gospodarstva večja od 13 ha izvedba analize podnebnih koristi • Izvedba načrta pogozdovanja in načrta gospodarjenja z gozdovi • Uporaba pesticidov zmanjšana in prednost imajo alternativni pristopi in tehnike • Biotska raznovrstnost, ohranjanje habitatov, izključevanje uporabe invazivnih in tujerodnih vrst • Zagotavljanje ohranjanja in izboljšanja fizikalne • Kemijske in biološke kakovosti tal

DOKUMENT	POGLAVJE/ ČLEN	PODROČJE DELA	PODROČJE ZAHTEV	GLAVNE ZAHTEVE	MERILO ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI
					• Zagotavljanje raznovrstnosti povezanih habitatov in vrst • Zagotavljanje raznovrstnosti struktur sestoja ter ohranjanje ali povečanje sestojev v zreli fazi in mrtvega gozda
	Priloga 1, 1.2 Sanacija in obnova gozdov, vključno s ponovnim pogozdovanjem in naravnim obnavljanjem gozda po ekstremnem dogodku	Vsa dela v gozdu	Socialne/družbene Okoljske Ekonomske/ gospodarske		• Analiza podnebnih koristi za zagotovitev dolgoročnega povečanja ravni zalog in ponorov ogljika • Izpolnitev smernic IPCC za nacionalne evidence TGP • Uporaba pesticidov zmanjšana in prednost imajo alternativni pristopi in tehnike • Biotska raznovrstnost, ohranjanje habitatov, izključevanje uporabe invazivnih in tujerodnih vrst • Zagotavljanje ohranjanja in izboljšanja fizikalne • Kemijske in biološke kakovosti tal, zagotavljanje raznovrstnosti povezanih habitatov in vrst • Zagotavljanje raznovrstnosti struktur sestoja ter ohranjanje ali povečanje sestojev v zreli fazi in mrtvega gozda
	Priloga I - 1.3. Gospodarjenje z gozdovi	Vsa dela v gozdu	Socialne/družbene Okoljske Ekonomske/ gospodarske	Ohranjanje narave Varstvo okolja Trajnost gozdov Ohranjanje biotske raznovrstnosti	• Trajnostno gospodarjenje z gozdovi • Ohranjanje biotske raznovrstnosti • Produktivnosti, sposobnosti obnavljanja in vitalnosti • Analiza podnebnih koristi za zagotovitev dolgoročnega povečanja ravni zalog in ponorov ogljika • Zapolnitev smernic IPCC za nacionalne evidence TGP • Gozdarska gospodarstva večja od 13 ha izvedba analize podnebnih koristi

DOKUMENT	POGLAVJE/ ČLEN	PODROČJE DELA	PODROČJE ZAHTEV	GLAVNE ZAHTEVE	MERILO ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI
	Priloga I, 1.4 Ohranitveno gozdarstvo	Vsa dela v gozdu	Socialne/družbene Okoljske Ekonomske/ gospodarske	Ohranjanje narave Varstvo okolja Trajnost gozdov Ohranjanje biotske raznoverstnosti	• Ohranjanje dobrega stanja habitatov in vrst, • Ohranjanje značilnih vrst v habitatih, • Zagotavljanje raznoverstnosti povezanih habitatov in vrst, • Trajnostno gospodarjenje z gozdovi ,prehod na krožno biogospodarstvo, gozdnogojitvene spremembe, • Prepričevanje onesnaževanja, • Analiza podnebnih koristi za zagotovitev dolgoročnega povečanja ravni zalog in ponorov ogljika, • Zapolnitev smernic IPCC za nacionalne evidence TGP, • Gozdarska gospodarstva večja od 13 ha izvedba analize podnebnih koristi
Uredba (EU) 2020/852 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 EU Taksonomija	Poglavje II Okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti	Vsa dela v gozdu	Socialne/družbene Okoljske Ekonomske/ gospodarske	Ohranjanje narave Krožno gospodarstvo Varstvo voda in mokrišč Ohranjanje biotske raznoverstnosti	• Prilagajanje podnebnim spremembam • Zagotavljanje trajnostne varnosti vodnih in morskih virov • Prepričevanje in nadzorovanje onesneževanja • Ohranjanje okolja
	Člen 9. Okoljski cilji	Varstvena dela Okoljska dela	Okoljske	Ohranjanje narave Krožno gospodarstvo Varstvo voda in mokrišč Ohranjanje biotske raznoverstnosti	• Blažitev in prilagajanje podnebnim spremembam • Trajnostna raba vodnih in morskih virov • Prehod na krožno biogospodarstvo • Preprečevanje in nadzorovanje onesneževanja • Varstvo in ohranjanje biotske raznoverstnosti in ekosistemov

DOKUMENT	POGLAVJE/ ČLEN	PODROČJE DELA	PODROČJE ZAHTEV	GLAVNE ZAHTEVE	MERILO ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI
					Izvajanje minimalnih zaščitnih ukrepov
	Člen 3. Merila za okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti	Vsa dela v gozdu	Okoljske	Ohranjanje narave	- bistveno prispeva k enemu ali več okoljskim ciljem - ne škoduje bistveno okoljskim ciljem - se izvaja v skladu z minimalnimi zaščitnimi ukrepi - izpolnjuje tehnična merila za pregled, ki jih je določila Komisija
	Člen 13. Bistveni prispevek k prehodu na krožno gospodarstvo	Varstvena dela	Socialne/družbene Okoljske Ekonomске/ gospodarske	Ohranjanje narave Krožno biogospodarstvo	Člen 19. - Vključujejo tehnična merila za dejavnosti povezane s prehodom na čisto energijo, v skladu z načrtom za omejitev povečanja temperature na 1,5 °C, trdna fosilna goriva se ne štejejo kot okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti, nevtralna mobilnost, Člen 13. - zmanjševanje porabe primarnih surovin, povečanje trajnosti uporabe stranskih in sekundarnih surovin, zmanjševanje nevarnih snovi
	Člen 15. Bistven prispevek k varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov	Varstvena dela	Socialne/družbene Okoljske Ekonomске/ gospodarske	Varstvo okolja Ohranjanje narave Trajnost gozdov	Člen 19. - Vključujejo tehnična merila za dejavnosti povezane s prehodom na čisto energijo, v skladu z načrtom za omejitev povečanja temperature na 1,5 °C, trdna fosilna goriva se ne štejejo kot okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti, nevtralna mobilnost Člen 15. - Ohranjanje naravne in biotske raznovrstnosti, trajnostna raba zemljišč in trajnostno gospodarjenje z njimi, trajnostno

DOKUMENT	POGLAVJE/ ČLEN	PODROČJE DELA	PODROČJE ZAHTEV	GLAVNE ZAHTEVE	MERILO ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI
					gospodarjenje z gozdovi vključno s praksami in rabami gozdov in gozdnih zemljišč, krepitev biotske raznovrstnosti, ohranjanje ekosistemov
Uredba EU o krčenju gozdov (EUDR)	Člen 1. Predmet urejanja in področje uporabe Priloga 1. Zadevni primarni in drugi zadevni proizvodi iz člena 1.	Trgovanje s primarnimi proizvodi	Okoljske	Zmanjševanje vpliva EU na globalno krčenje in degradacijo gozdov, zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in izgube biotske raznovrstnosti.	Uredba definira sedem primarnih proizvodov, ki so odgovorni za največ krčitev in degradacije svetovnih gozdov, med njimi je tudi les (okrogli les in lesni proizvodi). Vključuje dajanje na trg EU (tudi uvoz teh proizvodov iz tretjih držav) in izvoz v tretje države. Obstajajo redke izjeme (npr. izdelki iz odpadnega lesa), a v večini so v uredbo vključeni primarni proizvodi ter tudi drugi zadevni proizvodi (npr. če je primarni proizvod krma oz. surovina za drug proizvod). Seznam je naveden v Prilogi 1, ki je del besedila uredbe EUDR.
	Člen 2. Opredelitev pojmov. Točki 3 in 13	Definicija krčitve gozda	Okoljske		Krčitev gozda pomeni spremembo gozdov v kmetijska zemljišča. »Ne povzroča krčenja gozdov« za druge zadevne proizvode, ki so bili uporabljeni kot krma ali kot surovina za proizvod, so bili proizvedeni na zemljišču, ki po 31. decembru 2020 niso bila podvržena krčenju gozda; in za druge zadevne proizvode, ki vsebujejo les ali so proizvedeni iz lesa, velja da ta izhaja iz gozda in ob tem ni povzročil degradacije gozdov po tem datumu.
	Člen 3. Prepoved	Določitev pogojev za trgovanje	Okoljske Ekonomске/ gospodarske		Omogočeno dajanje na trg EU ali izvoz v tretje države pod pogoji: - Brez krčitev gozdov; - Skladnost z zakonodajo države proizvajalke (velja tudi dovoljenje FLEGT) in - Izjava o potrebni skrbnosti (Due diligence)
	Členi 4, 8, 9, 10 in 11.	Trgovanje z primarnimi proizvodi	Okoljske	Izpolnitev izjave o potrebni skrbnosti	Proizvajalci oz. trgovci s primarnimi proizvodi morajo zagotoviti, da le-ti predstavljajo zanemarljivo oz.

DOKUMENT	POGLAVJE/ ČLEN	PODROČJE DELA	PODROČJE ZAHTEV	GLAVNE ZAHTEVE	MERILO ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI
	Obveznosti gospodarskih subjektov (izjava o potrebni skrbnosti)		Ekonomske/ gospodarske	pred dajanjem proizvodov na trg ali pred izvozom, ki mora vsebovati: informacije, podatke in dokumente (opis, količina, izvor, geološko lokacijo, kontakte ipd. – člen 9), ukrepe za oceno tveganja (člen 10) in ukrepe zmanjševanja tveganja (člen 11).	nično tveganje krčitev oz. degradacije gozdov (člen 3). Ocena tveganja (člen 10) opredeljuje prisotnost gozdov v državi proizvajalki, pojavnost krčitev oz. degradacije gozdov, tveganje korupcije oz. neskladnosti z zakonodajo idr.
	Člen 16. Obveznost izvajanja pregledov	Preverjanje gospodarskih subjektov in trgovcev	Okoljske Ekonomske/ gospodarske	Določitev minimalnih (rednih) pregledov (glede na stopnjo tveganja posamezne države oz. regije je potrebno opraviti med 1 % in 9 % pregledov vseh gospodarskih subjektov); nacionalna merila tveganja	Pristojni organi na podlagi nacionalnih meril tveganja pregledajo izjave o potrebni skrbnosti gospodarskih subjektov oz. trgovcev.
	Člen 18. Pregledi gospodarskih subjektov in trgovcev, ki niso MSP	Trgovanje večjih proizvajalcev oz. trgovcev	Okoljske Ekonomske/ gospodarske	Vzpostavljen sistem potrebne skrbnosti s postopki ocenjevanja in zmanjševanja tveganja; skladnost oz. pregled	Pregled zadevnih proizvodov na kraju samem; pregled popravnih ukrepov (člen 24); vsa tehnična in znanstvena sredstva za določitev vrste oz. izvora ter za preverjanje pogoja »brez krčitve gozdov«; nenapovedani pregledi, tudi terenskimi revizijami.

DOKUMENT	POGLAVJE/ ČLEN	PODROČJE DELA	PODROČJE ZAHTEV	GLAVNE ZAHTEVE	MERILO ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI
				dokumentacije in evidenc za vsak zadevni proizvod namenjen tržišču.	

4 Primeri iz tujine

➤ **SFI 2022 Forest management Standard / Iniciativa za trajnostno gospodarjenje**

ZDA in Kanada

https://forests.org/wp-content/uploads/2022_SFI_StandardsandRules_section2.pdf

SFI 2022 Standard za gospodarjenje z gozdom spodbuja trajnostno gospodarjenje na osnovi 13 načel, 17 ciljev, 41 meril učinkovitosti in 114 kazalnikov. Ti zahtevajo ukrepe za zaščito kakovosti vode, biotske raznovrstnosti, habitata divjadi, ogroženih in ranljivih vrst ter gozdov z izjemno ohranitveno vrednostjo.

➤ **Forest Stewardship Council (FSC)**

Mednarodno delovanje

<https://fsc.org/en>

FSC je mednarodni certifikacijski sistem, ki spodbuja odgovorno gospodarjenje z gozdovi. Standard FSC zajema vrsto meril, vključno z vplivom na okolje, družbeno odgovornostjo in ekonomsko upravičenostjo. FSC merila za ocenjevanje kakovosti gospodarjenja z gozdovi temeljijo na dejavnikih, kot so ohranjanje biotske raznovrstnosti, zaščita gozdov z visoko ohranitveno vrednostjo, odnosi v skupnosti in spoštovanje lokalne oz. nacionalne zakonodaje.

➤ **Program for the Endorsement of Forest Certification (PEFC)**

Mednarodno delovanje

<https://www.pefc.org/>

PEFC je globalni sistem certificiranja gozdov, ki se osredotoča na trajnostno gospodarjenje z gozdovi. PEFC merila za ocenjevanje kakovosti gospodarjenja z gozdovi vključujejo merila, povezana s trajnostnim pridobivanjem in rabo, ohranjanjem biotske raznovrstnosti, zaščito ekosistemskih storitev ter spoštovanjem zakonskih pravic.

➤ **Canadian Standards Association (CSA) Sustainable Forest Management Standard**

Kanada

<https://certificationcanada.org/en/home/>

CSA certificiranje gospodarjenja z gozdovi je prostovoljno orodje, ki je na voljo gozdarskim organizacijam, ki želijo dokazati odgovornost svojega delovanja tako, da načrte in prakse gospodarjenja z gozdovi neodvisno certificirajo glede na standard trajnostnega gospodarjenja

z gozdovi. Ti standardi določajo visoke pragove, ki jih morajo izpolnjevati gozdarska podjetja, poleg strogih zakonskih zahtev Kanade.

➤ **ISO 14001 (Environmental Management System) / Upravljanje z okoljem**

Mednarodno delovanje

ISO 14001 je mednarodni standard za sisteme okoljskega upravljanja, ki se lahko uporablja za gozdarske dejavnosti, vendar ni specifičen za gozdove. Standard ocenjuje učinkovitost sistema okoljskega ravnanja organizacije, vključno z njeno zavezanostjo k zakonski skladnosti, preprečevanju onesnaževanja in nenehnemu izboljševanju.

➤ **The UK Forestry Standard / trajnostno gospodarjenje z gozdovi**

Združeno kraljestvo

The UK Forestry standard (UKFS) je referenčni standard za trajnostno gospodarjenje z gozdovi v Združenem kraljestvu in velja za vse gozdove, ne glede na to, kdo jih ima v lasti ali upravlja. Standard zagotavlja, da se v Združenem kraljestvu uporabljajo mednarodni sporazumi in konvencije na področjih, kot so trajnostno gospodarjenje z gozdovi, podnebne spremembe, biotska raznovrstnost in zaščita vodnih virov.

➤ **Australian Forestry Standard (AS/NZS 4708 & AS 4707) trajnostno gospodarjenje z gozdovi**

Avstralija in Nova Zelandija

Avstralski in novozelandski standard za trajnostno gospodarjenje z gozdovi (AS / NZS 4708) in veriga nadzora za gozdne proizvode (AS 4707) sta bila razvita v skladu z odgovornimi lesnimi standardi, razvojnimi politikami in postopki ter akreditirana kot avstralski standardi. Proces razvoja standardov odgovornega lesa je jasen in strogo opredeljen ter temelji na treh mednarodno priznanih načelih: ravnovesje, soglasje in odprtost in transparentnost procesa.

➤ **Prepoved trgovine z lesom / Forest Law Enforcement Governance and Trade – FLEGT**

Mednarodno delovanje

<https://flegtpafacility.org/>

Akcijski načrt EU za izvrševanje zakonodaje, upravljanje in trgovanje na področju gozdov (FLEGT) določa, da je vzpostavitev sheme izdajanja dovoljenj ukrep, ki naj zagotovi, da lahko v EU vstopijo le proizvodi iz lesa, ki je bil posekan v skladu z zakonodajo države proizvajalke. V skladu s shemo izdajanja dovoljenj morajo imeti nekateri lesni proizvodi, ki se v EU uvažajo iz

države partnerice prek katerega koli mejnega prehoda, namenjenega sprostitvi proizvodov v prost promet, dovoljenje, ki ga izda država partnerica in potrjuje, da so bili ti lesni proizvodi izdelani iz domačega, zakonito posekanega lesa ali iz lesa, zakonito uvoženega v državo partnerico v skladu z nacionalno zakonodajo, kot je določeno v posameznih sporazumih o partnerstvu. Partnerske sporazume je podpisalo že nekaj držav (Kamerun, Centralna afriška republika, Gana, Liberija, Republika Kongo, Indonezija), nekatere države pa so v pogajanjih z EU (Slonokoščena obala, Demokratična republika Kongo, Gabon, Laos, Malezija, Vietnam, Tajska, Gvajana, Honduras).

Pristojni organ za izvajanje zakonodaje je ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, pristojni organi za prejemanje, priznavanje in preverjanje dovoljenj FLEGT pa so carinski organi. Uvoz lesnih proizvodov, izvoženih iz držav partneric, v EU je prepovedan, če pošiljke nimajo dovoljenja FLEGT. Tako carinski organi preverjajo, ali ima pošiljka, preden je sproščena v prost promet v EU, veljavno dovoljenje. V primeru dvoma o veljavnosti dovoljenja lahko carinski organi zadržijo lesne proizvode, preverijo pri organih, ki so pristojni za izdajanje dovoljenj, in zahtevajo dodatne informacije, kakor je določeno v sporazumu o partnerstvu. Če pošiljka nima potrebnega dovoljenja ali dovoljenje ni ustrezno, sprostitev v prost promet ni dovoljena.

5 Viri

Australian Forestry Standard (AS/NZS 4708 & AS 4707. 2023. Forest Certification. [FOREST CERTIFICATION – Forestry Australia](#)

Letno poročilo o delu Inšpektorata RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo 2022. 2023. Dostopano 2.2.2024

<https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/IKGLR/LetnaPorocila/Letno-porocilo-o-delu-IRSKGLR-2022.pdf>

Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13

Pravilnik o minimalnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci del v gozdovih. Uradni list RS, št. 35/94, 50/06, 74/11 in 80/12

Pravilnik o varstvu gozdov. Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.

SFI 2022 Forest Management Standard. 2022. Sustainable Forestry Initiative https://forests.org/wp-content/uploads/2022_SFI_StandardsandRules_section2.pdf

The UK Forestry standard. 2023. The UK Forestry standard. [The UK Forestry Standard \(forestresearch.gov.uk\)](https://forestresearch.gov.uk)

Zakon o delovnih razmerjih. 2013. Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1, 114/23 in 136/23 – ZIUZDS

Zakon o gozdovih. 1993. Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE

Zakon o urejanju prostora. 2021. Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP

Zakon o varstvu okolja. 2022. Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O in 78/23 – ZUNPEOVE